

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 655/2023-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Dudíša a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. AŽALTOVIČ & PARTNERS s. r. o., Pred poľom 1652, Trenčín, v mene ktorej koná advokát JUDr. Dušan Ažaltovič, proti rozsudku bývalého Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 8C/43/2019-70 zo 16. septembra 2020, rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 6Co/3/2021-95 z 30. júna 2021 a proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/116/2022 z 29. júna 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ označený v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 14. septembra 2023 domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom bývalého okresného súdu, rozsudkom krajského súdu a rozsudkom najvyššieho súdu namietanými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutia, vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov konania vo výške 530,85 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ bol ako žalovaný účastníkom súdneho konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 4C/5/2013, v ktorom bol v prospech žalobcu mesta Púchov vydaný rozsudok okresného súdu č. k. 4C/5/2013-165 z 26. mája 2016, ktorý nadobudol právoplatnosť 6. novembra 2017.

3. Mesto Púchov sa v pozícii žalobcu v konaní vedenom pod sp. zn. 4C/5/2013 domáhalo proti sťažovateľovi ako žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 56 870,90 eur s príslušenstvom, a to za bezdôvodné užívanie nehnuteľnosti nachádzajúcej sa [REDAKOVANÉ],

v otázke pasívnej vecnej legitímácie spočívajúcu v tom, že keďže nie je vlastníkom stavby, nie je daná ani jeho pasívna vecná legitímácia.

7. O podanom dovolaní rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 8Cdo/186/2018 zo 17. júna 2019 (ďalej aj „uznesenie najvyššieho súdu“). Najvyšší súd tu tak pri totožnom skutkovom a právnom stave explicitne konštatoval, že „v danej veci sa tak užívaním pozemku žalobcu bez právneho titulu bezdôvodne obohatil skutočný vlastník stavby - [REDAKOVANÉ] (teda žalovaný 2/) a nie jej domnelý vlastník, ktorý túto stavbu v rozhodnom čase užíval (žalovaný 1/). Pokiaľ ide o vlastnícke právo k stavbe je potrebné zdôrazniť, že rozhodnutie súdu o vlastníckom práve (v danom prípade rozhodnutie okresného súdu sp. zn. 4C/203/2013-66 z 9. apríla 2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16. júna 2015) má deklaratórny charakter, a teda iba osvedčuje (nezakladá) existenciu vlastníckeho práva žalovaného 2/ k tejto stavbe. Žalovaný 2/ tak bol vlastníkom stavby na pozemku žalobcu i v rozhodnom čase (od 10. decembra 2012 do 10. decembra 2014). Žalovaný 1/ bol iba jej oprávneným detentorom (držiteľom) s právami vo vzťahu k žalovanému 2/ vyplývajúcimi mu z ustanovenia § 130 Občianskeho zákonníka.“.

8. Ďalej sa v uznesení najvyššieho súdu uvádza, že „vzhľadom na uvedené dovolací súd uzatvára, že právny názor odvolacieho súdu, podľa ktorého je v prípade užívania cudzieho pozemku bez právneho titulu umiestnením stavby na ňom pasívne vecne legitímovaným ten, kto stavbu užíva (napr. i jej domnelý vlastník, oprávnený držiteľ), a to z dôvodu, že užívanie stavby je vždy súčasne i užívaním pozemku, na ktorom je stavba postavená, nemožno považovať za správny. V takomto prípade sa bezdôvodne obohacuje skutočný vlastník stavby na cudzom pozemku, kedy k jeho obohateniu dochádza už zo samotného titulu vlastníckeho práva, ktoré zakladá jeho oprávnenie užívať stavbu. Dovoláním napadnuté rozhodnutie v tejto otázke teda spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP) tak, ako to opodstatnene namieta žalovaný 1/. Dovolací súd preto rozhodnutie súdu prvej inštancie, vo výroku, ktorým žalovanému 1/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 37 065,42 eur, ako aj rozhodnutie odvolacieho súdu v jeho potvrdzujúcom výroku veci samej zrušil (§ 449 ods. 2 CSP) a vec vrátil v rozsahu tohto zrušenia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.“.

9. V nadväznosti na uvedené podal sťažovateľ z dôvodu podľa § 397 písm. a) CSP 28. októbra 2019 žalobu na obnovu konania sp. zn. 4C/5/2013, pričom za rozhodnutie odôvodňujúce prípustnosť obnovy konania označil uznesenie najvyššieho súdu, ktoré je podkladom pre záver o nesprávnom právnom posúdení veci okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 4C/5/2013, keďže v skutkovo a právne totožnej veci je právny názor ustálený súdmi v už uvedených rozhodnutiach v hrubom rozpore s právnym názorom vysloveným v uznesení najvyššieho súdu, keď tieto založili svoje rozhodnutie na nesprávnom právnom posúdení veci, keď vychádzali z toho, že pre vec je rozhodujúce, kto sporné nehnuteľnosti v žalovanom období užíval, a nie vlastnil.

10. Okresný súd rozsudkom č. k. 8C/43/2019-70 zo 16. septembra 2020 žalobu na obnovu konania zamietol z dôvodu údajného nesplnenia podmienok prípustnosti obnovy konania, a to z dôvodov, že (i) žaloba na obnovu konania bola podaná oneskorene, (ii) uznesenie najvyššieho súdu sa netýka rovnakého predmetu konania a (iii) uznesenie najvyššieho súdu nie je spôsobilým dôvodom obnovy konania.

11. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ 3. novembra 2020 odvolanie, v ktorom namietal nesprávne právne posúdenie veci vo vzťahu k posúdeniu podmienok prípustnosti

obnovy konania okresným súdom, v ktorom k už uvedeným dôvodom zamietnutia žaloby na obnovu konania jednotlivo predložil rozsiahlu argumentáciu, v rámci ktorej uviedol dôvody nesprávneho právneho posúdenia zo strany prvostupňového súdu.

12. O sťažovateľom podanom odvolaní rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 6Co/3/2021-95 z 30. júna 2021, ktorým napadnuté rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil napriek tomu, že na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie uviedol, že (i) žaloba na obnovu konania bola podaná včas, a ďalej, že sa nemožno stotožniť s názorom, že (ii) by sa uznesenie najvyššieho súdu netýkalo strán sporu a pôvodného konania, keďže rozdiel bol len v období uplatnenia nároku, a preto podmienky obnovy konania nie je možné vykladať tak reštriktívne, keď podmienkou obnovy konania je existencia rozhodnutia týkajúceho sa strán a predmetu pôvodného konania, nie existencia rozhodnutia vo veci totožných strán a v totožnom predmete, avšak napriek tomu následne krajský súd skonštatoval, že (iii) uznesenie najvyššieho súdu nie je rozhodnutím spôsobilým na povolenie obnovy konania z dôvodu, že žaloba na obnovu konania je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorým možno za podmienok ustanovených v zákone dosiahnuť nápravu vo veci, v ktorej nebol skutkový stav v pôvodnom konaní zistený úplne alebo správne, ale nemožno ňou dosiahnuť nápravu pochybení pri právnom posúdení a nesprávnosti procesnej povahy.

13. Proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie.

14. Najvyšší súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 5Cdo/116/2022 z 29. júna 2023, ktorým bolo dovolanie sťažovateľa zamietnuté.

II.

Argumentácia sťažovateľa

15. Podstatou argumentácie sťažovateľa je skutočnosť, že podľa jeho názoru sú napadnuté rozhodnutia arbitrárne a nepreskúmateľné.

16. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta ústavne nekonformný a arbitrárny právny názor okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu spočívajúci v nesplnení podmienok na podanie žaloby na obnovu konania.

17. Napadnuté rozhodnutie okresného súdu je nutné považovať za nezákonné, vychádzajúce z nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré odvolací súd následne potvrdil napriek tomu, že sťažovateľ už v tomto štádiu konania a následne v rámci všetkých jemu dostupných riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov namieta, že v pôvodnom konaní sp. zn. 4C/5/2013, ktorého podstatou bolo domáhanie sa nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatneného proti sťažovateľovi ako užívateľovi pozemku umiestnením stavby, tento nebol s ohľadom na rozsudok okresného súdu sp. zn. 4C/203/2013 z 9. apríla 2015 v konaní vedenom pod sp. zn. 4C/5/2013 pasívne vecne legitimovaný, keďže nie je a nebol v dôsledku absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy z 5. septembra 2006 (určenej právoplatným rozsudkom okresného súdu č. k. 4C/203/2013 z 9. apríla 2015), ktorou mal nadobudnúť vlastnícke právo k stavbe, vlastníkom stavby stojacej na pozemku vo vlastníctve žalobcu – mesta Púchov.

18. Okresný súd a krajský súd však na uvedenú námietku sťažovateľa opakovane, či už v rámci pôvodného konania vedeného pod sp. zn. 4C/5/2013 (v rámci odvolania, resp. jeho doplnenia), alebo konania v rámci žaloby na obnovu konania, a rovnako následne najvyšší súd v rámci

dovolacieho konania nijako napriek jej zásadnosti a závažnosti neprihliadli a tieto naďalej postupovali v konaní so sťažovateľom aj napriek zjavnej absencii a nedostatku podstatnej podmienky konania, akou je pasívna vecná legitimácia účastníka konania (v pozícii žalovaného), a to napriek tomu, že v uznesení jednoznačne konštatovaný právny názor, v zmysle ktorého je v prípade užívania cudzieho pozemku bez právneho titulu umiestnením stavby na ňom pasívne vecne legitimovaný ten, kto stavbu užíva, nemožno považovať za správny, keďže v takom prípade sa bezdôvodne obohacuje skutočný vlastník stavby.

19. Sťažovateľ nikdy nebol (v rozhodnom období) vlastníkom stavby, ktorej umiestnením na pozemku malo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu vlastníka stavby, avšak tento je napriek nespornosti uvedenej skutočnosti v dôsledku už opísaného postupu súdov naďalej subjektom zaviazaným na peňažné plnenie v podstatnej výške vo vzťahu k vlastníkovi pozemku vzniknuté z titulu bezdôvodného obohatenia, a teda naďalej adresátom nezákonného rozhodnutia, ktorého zvrat a zmenu nie je možné roky v dôsledku formalistického prístupu súdov žiadnymi dostupnými právnymi prostriedkami účinne dosiahnuť.

20. Z už opísaného doterajšieho postupu súdov je tak zrejmé, že tieto v rámci posudzovania jednotlivých podaní sťažovateľa v príslušných štádiách konania sťažovateľom namietaný nedostatok pasívnej vecnej legitimácie absolútne opomenuli, resp. odmietli vziať do úvahy a spravidla to posúdili (opakovane) len z formálneho hľadiska, t. j. z hľadiska splnenia podmienok prípustnosti žaloby na obnovu konania či dovolania bez toho, aby sa náležite zaoberali zjavnou nesprávnosťou konečného rozhodnutia a nastoleného právneho stavu zjavne v rozpore s elementárnou spravodlivosťou. Súdny príslušných stupňov sa tak vecou zaoberali v podstate len z formálneho hľadiska, pričom z ich postupu možno podľa sťažovateľa dôvodne vyvodit' len zjavný záujem na čo najrýchlejšom, i keď zjavne spravodlivosti odporujúcom vybavení veci a jej zbavení sa bez toho, aby sa tieto zaoberali jedinou pre vec podstatnou skutočnosťou, a to že subjekt povinným na náhradu bezdôvodného obohatenia je vlastník stavby, teda subjekt odlišný od sťažovateľa.

21. Dovolací súd rovnako len rýdzo formálne zamietol dovolanie sťažovateľa bez toho, aby sa zaoberal meritom veci, a tým odstránil zjavne nezákonný stav.

22. Sťažovateľ zastáva názor, že napadnuté rozhodnutia nie sú ústavne primeraným spôsobom odôvodnené a považuje ich za arbitrárne.

23. Sťažovateľ zároveň uviedol, že využil všetky dostupné právne prostriedky nápravy nezákonného stavu v pôvodnom konaní na okresnom súde vedenom pod sp. zn. 4C/5/2013, keď jeho podnet na podanie mimoriadneho dovolania bol odmietnutý listom Krajskej prokuratúry v Trenčíne č. k. Kc 62/16/3300-9 z 31. augusta 2016 a ústavnú sťažnosť ústavný súd odmietol uznesením sp. zn. III. ÚS 816/2016 z 29. novembra 2016 ako podanú oneskorene.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

24. Podľa § 181 ods. 1 písm. f) zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov výkon súdnictva, všetky práva a povinnosti vrátane správy majetku štátu, práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov a štátnozamestnaneckých vzťahov a iných právnych vzťahov a práv

a povinností z osobitných vzťahov sudcov a prísediacich z radov občanov k štátu prechádzajú od 1. júna 2023 z Okresného súdu Považská Bystrica na Okresný súd Trenčín.

25. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

26. Predmetom konania o ústavnej sťažnosti je preskúmanie opodstatnenosti argumentácie, ktorou sťažovateľ namieta, že napadnutými rozhodnutiami okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu boli porušené jeho označené práva. Napadnuté rozhodnutia sťažovateľ považuje za arbitrárne a nepreskúmateľné z dôvodu, že označené súdy pristupovali formalisticky pri rozhodovaní o otázke prípustnosti žaloby na obnovu konania.

III.1. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa napadnutým rozhodnutím okresného súdu a napadnutým rozhodnutím krajského súdu:

27. V prípadoch, ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže (mohol) domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

28. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

29. Ústavný súd konštatuje, že proti napadnutému rozhodnutiu okresného súdu bolo prípustné odvolanie, ktoré sťažovateľ aj využil. Z toho vyplýva, že námietky sťažovateľa uvedené v odvolaní proti napadnutému rozhodnutiu okresného súdu preskúmal krajský súd ako súd odvolací, ktorý rozhodol napadnutým rozhodnutím.

30. Proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu bolo prípustné dovolanie, ktoré sťažovateľ aj využil. Z toho vyplýva, že námietky sťažovateľa uvedené v dovolaní proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu preskúmal najvyšší súd ako súd dovolací, ktorý rozhodol napadnutým rozhodnutím.

31. Na spresnenie ústavný súd dodáva, že sťažovateľ by vo vzťahu k odvolaciemu súdu mohol uplatniť námietky neuplatniteľné v mimoriadnom opravnom prostriedku (pozri IV. ÚS 398/2022, IV. ÚS 404/2022), takéto námietky však v ústavnej sťažnosti sťažovateľ neidentifikoval, resp. nemožnosť obrátiť sa s takýmto druhom námietky na dovolací súd ani netvrdí.

32. Z uvedeného dôvodu sa vo veci sťažovateľa uplatnil princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému rozhodnutiu okresného súdu a proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu v súlade s § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

III.2. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu:

33. Ústavný súd uvádza, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04).

34. Ústavný súd k vzťahu medzi čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

35. Ústavný súd teda skúmal, či sa najvyšší súd odchyľil od prípustného výkladu aplikovaných právnych noriem, a pristúpil k preskúmaniu zlučiteľnosti napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/116/2022 z 29. júna 2023 s ústavou a dohovorom.

36. Sťažovateľ v rámci dovolania uplatňoval dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP a zároveň dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP.

37. Opodstatnenosť dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP sťažovateľ založil na tvrdení o nedostatočnom odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu, a tým jeho nepreskúmateľnosti pre nepovolenie obnovy konania, ktorej sa domáhal podľa § 397 písm. a) CSP, a to pre hrubý rozpor právneho názoru ustáleného súdmi v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 4C/5/2013 (ktorého obnova mala byť podľa názoru sťažovateľa povolená) s právnym názorom vysloveným najvyšším súdom v inom konaní (sp. zn. 8Cdo/186/2018) týkajúcom sa tých istých strán aj predmetu konania, keď dovolací súd pri totožnom skutkovom a právnom stave (rozdiel bol len v žalovanom období, v ktorom vzniklo bezdôvodné obohatenie) konštatoval, že užívaním pozemku žalobcu bez právneho titulu sa bezdôvodne obohatil skutočný vlastník stavby, nie jej domnelý vlastník.

38. Najvyšší súd v tejto súvislosti v napadnutom rozhodnutí uviedol, že sťažovateľ v dovolaní neuvádza relevantné skutočnosti, ktoré by neboli zistené a vyhodnotené v konaní pred súdmi nižších inštancií. Je pravdou, že odvolací súd sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie o podaní žaloby sťažovateľom po uplynutí objektívnej trojročnej lehoty ani s jeho názorom, že v konaniach vedených na okresnom súde pod sp. zn. 4C/5/2013 a sp. zn. 4C/257/2014 nejde o tie isté veci. Vychádzal pritom zo skutkového stavu zisteného okresným súdom aj z právnej úpravy, ktorú aplikoval súd prvej inštancie (§ 403 ods. 2 CSP). Nebol preto nijaký dôvod na zopakovanie alebo doplnenie dokazovania odvolacím súdom (§ 384 CSP) ani na postup podľa § 382 CSP (manudukčná povinnosť), preto k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivý proces týmto postupom odvolacieho súdu nedošlo. Navyše tieto závery odvolacieho súdu sú v prospech, nie v neprospech sťažovateľa (body 11, 12 odôvodnenia).

39. Ďalej dovolací súd poukázal na rozhodnutie sp. zn. 3Cdo/98/2011, ktoré bolo publikované v časopise Zo súdnej praxe č. 2/2017, podľa ktorého obnova konania je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno za podmienok ustanovených v zákone dosiahnuť nápravu vo veci, v ktorej nebol skutkový stav v pôvodnom konaní zistený úplne alebo správne. Návrhom na obnovu

konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných pochybení pri právnom posudzovaní veci alebo nesprávností procesnej povahy; na nápravu týchto nesprávností slúžia podľa povahy rozhodnutia a charakteru namietanej nesprávnosti iné opravné prostriedky. Vecná nesprávnosť rozsudku napadnutého návrhom na obnovu konania nie je dôvodom zakladajúcim procesnú prípustnosť obnovy konania. Tento záver je plne aplikovateľný aj za účinnosti Civilného sporového poriadku (bod 16 odôvodnenia).

40. Ďalej dovolací súd konštatoval, že sťažovateľ za dôvod podania dovolania označil hrubý rozpor právneho názoru ustáleného súdmi v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 4C/5/2013 s právnym názorom vysloveným najvyšším súdom v rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/186/2018, čo má zakladať prípustnosť obnovy konania podľa § 397 písm. a) CSP. Z takto vymedzeného dôvodu nesprávnosti rozhodnutia odvolacieho súdu nemožno vyvodit', že v konaní o návrhu na obnovu konania došlo k procesnej vade uvedenej v § 420 písm. f) CSP. Sťažovateľ totiž nespochybňuje správnosť procesného postupu pri rozhodovaní súdov v konaní o žalobe na obnovu konania, ale spochybňuje právne posúdenie veci (bod 17 odôvodnenia).

41. Najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí dospel k záveru, že tvrdenie sťažovateľa, že odvolací súd svojím procesným postupom zaťažil konanie vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, je nedôvodné.

42. Z napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že sťažovateľ opodstatnenosť dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP založil na tvrdení, že okresný súd a krajský súd rozhodli odlišne od právneho názoru vysloveného v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 8Cdo/186/2018 zo 17. júna 2019, v dôsledku čoho by mal sťažovateľ plniť z titulu bezdôvodného obohatenia mestu Púchov ako vlastníčkovi pozemku napriek zjavnej neexistencii jeho pasívnej vecnej legitímácie v konaní vedenom pod sp. zn. 4C/5/2013.

43. Najvyšší súd v tejto súvislosti v napadnutom rozhodnutí uviedol, že sťažovateľ v dovolaní nešpecifikoval relevantnú právnu otázku významnú pre rozhodnutie o žalobe na obnovu konania a neoznačil rozhodnutia dovolacieho súdu, v ktorých by bola takáto otázka riešená rozdielne (bod 20 odôvodnenia).

44. Najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí konštatoval, že dospel k záveru, že nie je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP, čo by zakladalo odmietnutie dovolania. Vzhľadom na súčasne uplatnený dovolací dôvod spočívajúci v tvrdení existencie vady zmätočnosti, ktorá by bola porušením práva sťažovateľa na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) CSP], ktorého naplnenie dovolací súd nezistil, však dovolací súd dovolanie ako celok podľa § 448 CSP zamietol.

45. Na doplnenie ústavný súd konštatuje, že § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa k všetkým

vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom *denegatio iustitiae* [odmietnutia spravodlivosti (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/155/2017 z 25. októbra 2017)].

46. Ústavný súd v duchu svojej už ustálenej judikatúry poukazuje na to, že postupom súdu možno rozumieť nielen samotný priebeh konania, ale aj konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku, pretože pokiaľ (aj) rozhodnutie odvolacieho súdu v podstatných bodoch nespĺňa požiadavky vyplývajúce z čl. 46 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, zodpovedá táto okolnosť dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP (pozri napr. IV. ÚS 314/2020). Uvedená skutočnosť a nedostatok v odôvodnení najvyššieho súdu vzhľadom na argumentačnú dovolaciu líniu však v tomto prípade nemali vplyv na iný možný záver dovolacieho súdu, pretože z relevantných častí napadnutého rozhodnutia vyplýva, že jeho odôvodnenie inak nenesie znaky arbitrárnosti ani extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Ústavný súd za týchto okolností nemá ústavne relevantný dôvod a ani oprávnenie na to, aby prehodnocoval právne závery uvedené v napadnutom rozhodnutí najvyššieho súdu a tieto následne podroboval ústavnoprávnej korekcii. To je pre ústavný súd rozhodujúce a tomu zodpovedá aj záver najvyššieho súdu o nutnosti zamietnutia dovolania sťažovateľa.

47. Vzhľadom na už uvedené zistenia ústavný súd konštatuje, že pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup dovolacieho súdu, t. j. taký jeho postup, ktorý by nemal oporu v zákone. Práve naopak, takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu relevantný právny predpis výslovne umožňoval, preto napadnuté rozhodnutie v predmetnom prípade nemohlo znamenať odoprenie prístupu sťažovateľa k súdnej ochrane v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch.

48. Ústavný súd uzatvára, že v posudzovanej veci nezistil, že by napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a jeho závery, ku ktorým v napadnutom rozhodnutí dospel, tak nemožno označiť za svojvoľné (arbitrárne), a tým za ústavne neudržateľné. Z odôvodnenia rozhodnutia dovolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nestačí na prijatie záveru o zjavnej arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom vo veci.

49. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

50. Ak najvyšší súd ústavne konformným a akceptovateľným spôsobom dospel k názoru, že dovolanie sťažovateľa je potrebné zamietnuť, pričom vyčerpávajúcim spôsobom vysvetlil dôvody, ktoré viedli k tomuto záveru, a tento názor nebol ústavným súdom vyhodnotený ako svojvoľný (a teda ústavne neudržateľný), je zjavné, že absentuje akákoľvek príčinná súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu a právami sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

51. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení či nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08). Ani z tohto hľadiska ústavný súd nezaznamenal nedostatky či inú zrejmú nespravodlivosť v namietanom rozhodnutí najvyššieho súdu. Navyše sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstate opakuje svoju argumentáciu uplatnenú v rámci podaného dovolania.

52. Ústavný súd na záver konštatuje, že vada namietaná sťažovateľom v pôvodnom konaní na okresnom súde vedenom pod sp. zn. 4C/5/2013 a spočívajúca v nesprávnom právnom posúdení veci (otázka, či nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu užívania pozemku sa má uplatniť proti vlastníkovi stavby alebo užívateľovi stavby postavenej na cudzom pozemku) mala byť sťažovateľom uplatnená v rámci dovolacieho konania, a nie prostredníctvom žaloby na obnovu konania.

53. Ústavný súd preto konštatuje, že neexistuje ústavne relevantný dôvod na to, aby do napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu zasahoval, preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

54. Vzhľadom na to, že ústavný súd konštatoval zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti, ostatnými návrhmi obsiahnutými v ústavnej sťažnosti (zrušenie napadnutého rozhodnutia a priznanie náhrady trov konania) sa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu